

ИНСОН ҚАДРИ ТАМОЙИЛИ АСОСИДА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОННИ ИЖТИМОЙ-ИҚТИСОДИЙ РИВОЖЛАНТИРИШ БҮЙИЧА КАТТА МАРРАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Президент Шавкат Мирзиёев ҳудудлардаги бунёдкорлик ишлари, иирик лойиҳалар ва аҳоли ҳаёти билан танишиш мақсадидага Қорақалпогистон Республикасида бўлди.

Давлатимиз раҳбари 24 февраль куни Беруний туманига борди.

Бу ерда Саудия Арабистонининг "ACWA Power" компанияси билан ҳамкорликда шамол электр стансияси курилиши режалаштирилган. Шу муносабат билан, ушбу мажмуга тамал тоғ'иши маросими бўлди.

— Қорақалпогистоннинг инсонлари меҳнаткаш, ери бой. Энди шамолларимиз иқтисодига манбафат кептиради. Агар биз катта-катта корхоналар курамиз, десак, ҳамкорларимиз авваламбор "энергетиканг борми, йўлинг борми, инфратузилманг борми" деб сўрайди. Бу ерда куввати 100 мегаватт бўлган шамол электр

стансияси барпо этилиши ҳудуд иқтисодиётiga кўшимча куч, замин бўлади, — деди Шавкат Мирзиёев.

Қорақалпогистонда ягона бўлган Тахиатот иссиқлик электр стансияси бундан 65 йил аввал курилган бўлиб, ҳудуд эҳтиёжини кондириш учун етарли эмас эди. Шунинг учун ушбу

станция 680 миллион доллар эвазига модернизация қилиниб, 560 мегаватт кувватлар ишга туширилди.

Мана энди янги йўналишда, экологик тоза яна бир электр стансияси курилиши бошланмоқда. Ийллик куввати 360 миллион киловатт-соат бўлган ушбу лойиҳа 108 миллион доллар тўргидан-тўрги хорижий инвестициялар хисобига амалга оширилди.

Бу лойиҳа ишга тушагч, 110 минг хонадонни кўшишмай электр энергияси билан таъминлаш мүмкин бўлади. Ийлига 106 миллион куб метр табиий газимиз тежалади.

— Инсон қадри учун, деган бosh тамойил асосида Қорақалпогистонни ижтимоий-иқтисодий ривожлантириши бўйича ҳам катта марралар олганмиз.

Келгуси беш йилда 2 минг 500 та янги корхона ташкил этиб, саноат маҳсулотлари ишлаб чиқариш ҳажмини қарийб икки баробарга ошириш режалаштирилган. Кайта тикланинчи энергия манбалари бу ишларга кучли турти беради. Бундан фарзандаримиз, келакаж авлодлар ҳам манфаат кўради, — деди давлатимиз раҳбари.

Лойиҳа бўйича Европа тикланиши ва тараққиёт банкининг техник кўмагида эълон қилинган ҳалқаро тендерда Саудия Арабистонининг "ACWA Power" компанияси 20 га яқин талабгорлар ўртасида голиб бўлган. Ушбу компания томонидан давлат-хусусий шериклар асосида ишлаб чиқариладиган шамол энергияси учун ёнг паст тариф — 1 киловатт-соат электр учун 2,56 цент таклиф қилинган.

Яна бир мухим томони, стансия курилишида минг нафар қорақалпок ёшлари ҳам қатнашади. У ишга тушагч эса, 100 нафар малакалар мухандис ва техник ходимлар юқори даромадли доимий иш билан таъминланади.

Лойиҳа доирасида 25 та шамол турбина ўрнатилиди, 20 километр бўлган 220 киловатт кучланинчи электр узатиш ҳаво линияси курилиб, бу кувватлар мамлакат ягона энергетика тизими билан тўлиқ уланади.

Президентимиз лойиҳа учун зарур нарсаларни маҳаллиятиширга алоҳида эътибор каратиш кераклигини таъкидлади. Масалан, "Тахиатот металл конструкция" заводида таянч устунлар, "Нукус электр аппарат" корхонасида трансформатор ва электр техника жиҳозлари, бошча корхоналарда эса — кабель ва ўнлаб турли маҳсулотлар ишлаб чиқаришини ўйла қўйиш мумкин.

Қорақалпогистонда шамол энергияси ишлаб чиқариш имкониятлари чексиз экани қайд этилди.

— Экологик инновациялар ва технологиялар худуди, деб эълон қилинган Оролбўй минтакасида бошланган бу лойиҳа "яшил энергия" ишлаб чиқариш бўйича "биринчи қалдирғоч". Келгуси беш йилда бу худудда куввати қарийб 1 минг 800 мегаватт бўлган 3 та шамол стансияси ишга туширилди, — деди давлатимиз раҳбари.

Шундан сўнг Президент Шавкат Мирзиёев шамол электр стансияси пойдеворига капсула кўйди.

Маросимда "ACWA Power" компанияси раҳбари Муҳаммад Абдулла Абунаян, соҳа мутахассислари, жамоатчилик вакиллари сўзга чиқди.

Мамлакатимизда электр энергияси ишлаб чиқаришни кўпайтишир бўйича кўллаб лойиҳалар амала оширилмоқда. Ўтган йили Навоий вилояти Кармана туманида иккича фотоэлектр стансияси ишга туширилган эди. Сурхондэр вилояти Шеробод туманида шундай яна бир стансия курилиши бошланган.

Умуман, бу соҳада 3 миллиард доллар микдоридаги хорижий инвестициялар хисобига, жами 2 минг 900 мегаваттни 10 та куёш ва шамол электр стансиялари барпо этилмоқда.

Шундан сўнг Президент Шавкат Мирзиёев Нукус шаҳридаги Чимбой гузари маҳалласида бўйди.

Аҳолининг турмуш шароитларини кўриш учун айнан шу жойга келинганни бежис эмас. Одамлар бу ерга 2000-йиллардан ўрнаша бошланган. Уйлар режасиз курилганни сабаби кўчалар тартибизиз бўлиб қолган, электр энергияси ва ичимлик суви етишмасди.

Хозирга келиб маҳалла аҳолиси 14 мингдан ошган. Бу ерда ижтимоий инфраструктурани яхшилаш масаласи долзарб бўлиб борди. Ва худуд яқинда "Обод маҳалла" дастури доирасида ободонлаштирилди. Кўчалар таъмирланниб, пидёалар йўлчаси курилди.

Трансформатор ва устунлар ўрнатилиб, электр тармоқлари тортилди. Ариқлар тозаланиб, дарахтлар экилди.

Маҳаллада иш жойи ва тиббий хизмат йўқ эди. Шу боғи енгил конструкциядан тўйимачилик корхонаси ташкил этилди. Бу ерда 300 дан ортиқ хотин-қиз иш билан таъминланди. Давлатимиз раҳбари улар билан сухбатлашди.

► Давоми 2-бетда

ПРЕЗИДЕНТИМИЗНИНГ ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНГА ТАШРИФИ МУНОСАБАТИ БИЛАН

КОРАҚАЛПОҚ ДАРЁЛАРИ

таниқли ижодкорлар Нукус шаҳридаги Президент мактаби ҳамда Ибройим Юсупов номидаги ижод мактабида бўлди

Юртимизда бунёдкорлик ишлари авж обиб турган бир паллада маънавий ҳәйтимизда ҳам улкан ўзгаришлар юз бермоқда. Айниқса, мамлакатимизнинг барча жойларига, мактабу маҳаллаларига ижод аҳли бориб, ҳалқимиз, ёшларимиз билан учрашмоқда. Гоҳида ана шундай учрашувларда шеърга, адабиётга ҳаваси баланд юртдошлиримиз нигоҳида мамнунлик акс этиб турганига гувоҳ бўлганини айтиб қолишиади шоирларимиз.

► Давоми 6-бетда

ЁЗУВЧИ ВА ЗАМОН

МЎЙНОҚ ОҲАНРАБОСИ

"Мен 2022 йилнинг 23 февралида онадан кайта туғилдим. Аэропорт кайта туғилди. Мўйноқ кайта кўз очди. Бошмизига баҳт куши қайта кўнди..."
Улуғ шоиримиз Алишер Навоий ҳазратлари ва ул мукаррам зотининг маънавий устози Ҳофиз Шерозийда маънно риштаси ягона бўлган гўзал жумлалар бор: бўлутлар қанчалар кўп кўз ёш тўксалар гунчаларнинг қуфли дили шунчалар очилиб, хандон отиб куладилар, яйрайдилар, яшнайдилар.

► Давоми 6-бетда

ҲАРАКАТЛАР СТРАТЕГИЯСИДАН — ТАРАҚҚИЁТ СТРАТЕГИЯСИ САРИ

Бутунги кунда давлат бошқарувининг самараадорлиги ва барча соҳалардаги туб ислоҳотлар ижроси давлат хизматининг тўғри ташкил этилганини ва мамлакат миқёсида амалдаги ягона кадрлар сиёсатининг замон билан ҳамнафас такомиллаштириб борилиши билан бевосита боғлиқидир.

КАДРЛАР СИЁСАТИНИ ТАКОМИЛЛАШТИРИШ

ДАВЛАТ БОШҚАРУВИ САМАРАДОРЛИГИНИНГ АСОСИЙ МЕЗОНИ

Рақамли трансформация — замон талаби

Сиёсий арбоб Никколо Макиавелли "Хукмдор" асарида: "Ҳар бир ўзгариш янада янги ўзгаришлар учун ўйл очади", деб бекизз ёзмаян. Дарҳакиқат, энди глобаллашув, либераллашув ва рақамлаштириш жараёнлари ҳам замонавий тенденцияларни инобатта олган ҳолда, давлат фуқаролик хизматини комплекс трансформация қилиш эҳтиёжини вукудга кептироқда.

Албатта, интернет, ижтимоий тармоқларнинг кенг оммалашуви даврида давлат хизматини ушбу йўналеш бўйлаб масаласи ривожлантириш ҳар бир давлат олдида турган ёнг долзарб масалалардан хисобланади.

Шу сабабли 2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ўзбекистоннинг

тараққиёт стратегиясида ҳам жорий йил сентябрь ойига қадар мамлакатимизда давлат хизматига кириш ва уни ўташ, кадрлар заҳирасида шакллантириш, ходимларни баҳолаш билан боғлиқ жараёнларни рақамлаштиришни назарда тутувчи "Рақамли давлат хизмати" лойиҳасини амалга ошириш борасида алоҳида вазисфа белгиланган.

► Давоми 3-бетда

ИНСОН ҚАДРИ ТАМОЙИЛИ АСОСИДА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОННИ ИЖТИМОЙ-ИҚТІСОДИЙ РИВОЖЛАНТИРИШ БҮЙИЧА КАТТА МАРРАЛАР БЕЛГИЛАНДИ

Бошланиши 1-бетда

— Маҳалладаги ўзгаришларни, сизларнинг иши бўлганингизни кўриб, хурсанд бўйдим. Қўлида хунари бор аёлнинг кайфияти яхши,

оиласи ҳам барқарор бўлади. Бундай ишларни ҳали кўп қилишимиз керак. Албатта, қийин бўлади. Лекин биз бир оиласиз. Бирлашиб, ҳамма режаларни амалга ошира оласиз, — деди Шавкат Мирзиёев.

Президент бу ерда маҳалла маркази куриш шахардаги бошқа оғир худударни ҳам обод қилиш бўйича кўрсатмалар берди.

Шу ергада тибби хизмат пункти ҳам кўздан кечирилди. Қоқақалпогистонда янги клиникалар куриш, тиббиёт кластерлари ташкил этиш режалари муҳокама килинди.

Маҳалланинг “Кўктепа” кўчасидаги 8 та уй намунавий хонадонга айлантирилган. Ҳовлилар тартибига келтирилиб, иссиқоналар курилган. Президент улардан бирни — Габит Жусупов хонадонидаги меҳмон бўлди.

— Кечадан бери Қоқақалпогистоннинг энг узоқ, энг оғир худудларига борялмиз. Ҳозир менга айтиши: Нукусда шароити ёмон яна еттида маҳалла бор экан. Уларни ҳам обод қилиш, йўйуни, сувини, электрни тўғрилаш бўйича режаларни белгиладик, — деди давлатимиз раҳбари.

Президент Шавкат Мирзиёев Нукус шаҳрида иш бошлаган пластик эшик ва ромлар корхонасини бориб кўрди.

Бу лойиҳа учун Жана базар маҳалласи худудидан 4 гектар ер ажратилиб, 2 миллион долларлик курилиш ишлари амалга оширилган. Замонавий асбоб-ускуналар ўрнатилиб, мухандислик-коммуникация тармоқлари тортилган. Корхона жами 270 минг квадрат метр эшик ва дераза ромлари тайёрлаш кувватига эга. Бу ерда 230 киши иш билан таъминланди. Уларнинг кўпчилиги ёшлар.

Давлатимиз раҳбари корхонанинг иш жараённи, маҳсулотларини кўздан кециди.

Нукус шаҳрига Тошкент шаҳар хоқимилиги биринчирилган. Худуднинг драйвери — озиқ-овқат ва курилиш материаллари саноати, туризм. Шу асосда Нукус шаҳрини 2022 йилда комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириши дастурни ишлаб чиқилган. Унга кўра, умумий қиймати 1 миллиард 361 миллион сўмлик 10 лойиҳа амалга оширилиши режалаштирилган. Бунинг натижасида кўшичма 3 мингта иш ўрни яратилиди.

Президент Жеке терек маҳалласидаги янги турар ҳой мажмуси курилиши майдонидаги ҳам бўлди. Бу ерда 5 та 16 каватни уй барпо этиш мўлжалланган. Уларнинг биттаси ҳозир курилмоқда.

Бу мажмуда янги турдаги курилиш конструкцияси асосида тикланади. Ташкил тарбияларни қишида илик, ёзда салқин туришини таъминлайди. Улар замонавий жиҳозланиб, тайёр ҳолда топширилади.

Давлатимиз раҳбари Нукус шаҳридаги инвестиция лойиҳалари ситуацияни маркази фаолияти билан танишиди.

Бу мусассаса бизнес лойиҳаларни шакллантириш, амалга ошириш ва мониторинг кишиш бўйича яхлит тизим сифатида ишлайди. “Ягона дарча” таймимили асосида вазирлик, идора, худуд ва ташкилотлар ўртасида тезкор хамкорликни таъминлайди.

Марказда учта — худудий лойиҳа гуруҳи, стратегик ривожлантириш гуруҳи ва тадбиркорларга тезкор ёрдам гуруҳи бор. Шунингдек, Тадбиркорлар

кенгаши бўлиб, лойиҳа гуруҳлари билан бирга янги гоя ва тақлифларни мухокама қилиди ҳамда уларга ишби-лармонларни жалб этади.

Бундан ташкири, Инвестиция ва ташкил савдо вазирлиги, Савдо-саноат палатаси мутахассислари худудда имконияти бор лойиҳаларни ишлаб чиқиб, тайёр ҳолда ахолига тақлиф қилиди.

Марказга етакчи саноат тармоқлари вакиллари биринчирилган. Президентимизга Қоқақалпогистонда ушбу тармоқларда режалаштирилган лойиҳалар ҳақида ахборот берилди.

Аввал хабар қилинганидек, Оролбўйи худудини биргалиқда ривожлантириш учун вилоят ҳоқимликлари ҳам жалб этилган. Улар томонидан Қоқақалпогистоннинг ҳар бир тумани бўйича лойиҳалар ишлаб чиқилган. Марказда ушбу режалар тақдимоти ҳам ўтказилди.

**З.ЖОНИБЕКОВ,
А.МУСАЕВ,
Д.АБИУЛАЕВ,
ЎЗА мубирилари**

ДИЛ СЎЗЛАРИ

БУГУНИДАН РОЗИ ИНСОНЛАР – ЭРТАСИГА МАДАДКОР, КЕЛАЖАГИГА ДАХЛОР

Президентимизнинг Қоқақалпогистон Республикасига бу галги – янги тараққиётимиз остонасидағи ташрифи ҳар жиҳатдан тарихий аҳамият касб этмоқда.

Ҳақли равишда айтиши жоизки, бугунги Қоқақалпогистон кечаги Қоқақалпогистон эмас, бу кўхна замин эли ҳам кечаги тушкун кайфиятдаги инсонлардан тубдан фарқ қиласди. Бугун ким билан сұхbatлышман, қўзларida катта кувонч ва ҳәётга иштиёқ кўрасиз, қалбидаги жўшкун руҳни сезасиз. Кўйида давлатимиз раҳбарининг ташрифидан руҳланган, қоқақалпок заминидаги тарихий эврилишларни ўз кўзи билан кўриб, ҳәётida хис этаётган юртдошларимиз дил сўзлари билан танишисади.

**Ерболат ЕРИМБАЕВ,
Мўйинқ тумани
ҳоқими:**

— Сўнгги йилларда Мўйинқ ҳар соҳада ҳудудларига ўтнеклини кўшип, бу ерда тўплўнган таражибани оммалаштириш бўйича катта лойиҳалар амалга оширилмоқда. Президентимиз ташаббуси билан Оролбўйини биргалиқда ривожлантириш максадидан туманингмиз вилоятлар ва турли ҳудудларга биринчирилган. Даҳватимиз раҳбари ташрифи давомида бунинг сабаби ва аҳамиятини тушунтириб берди.

Мўйинқ туманинга Тошкент вилояти биринчирилган бўлиб, туманингмизда бу вилоят билан ҳамкорликда

20 дан ортиқ

лоийиҳа амалга оширилди.

Умумий қиймати 500 миллионнинг сўмдан ортиқ бу по-йиҳалар орқали 1,5 минг иш ўрни яратилиши белгиланган. Шунингдек, маҳалла ҳамаюнлар асосида 1200 га яқин иш ўрни очилади. Айни кунда туманингизда ишларни 1324 киши мавжудларигина ҳосил олсан, келажакда кўшини ҳудудлардан ҳам ишларни ғуварларни олиб келиши имкони яратилади. Ҳозир лойиҳаларга кредитлар ажратилиши бўйича иш олиб бориляти. Пировардида, ҳудудимизда инфратузилма янада яхшиланади, истироҳат бўлганларни, максадидан тарбияларни таъминлашади. Бу, албатта, ҳалқимиз турмуш тарзига ишларни яратади.

Президентимиз таъкидлаганидек, туманингизда ишларни яратади. Ҳозир ортиқ 15 минг гектардан ортиқ яловода чорвачилик, хусусан, энчиликини ривожлантириш, шу билан бирга, сунъий кўлларни яхшилини орқали балиқчиликни йўлга кўйишни мақсад киличи олдики.

Туманингизда транспорт логистикасини ривожлантириш ҳам белгиланган бўлиб, бу билан хизмат кўрсатиш соҳасига кенг йўл очилади. Мехмонхоналар, умумий овқатланиш жойлари, савдо шоҳобчалари ҳамда босха қатор хизмат кўрсатиш объектлари барпо этилади, туризм ривожланади. Бу, албатта, ҳалқимиз турмуш тарзига ишларни яратади.

**Курманғази НУРҒОБУЛОВ,
“Белтөв” ОФИ ёшлар етакчиси:**

— Сўнгги йилларда Қоқақалпогистонда ёшларнинг иш билан банддиги таъминланётганини куончи билан тилга олишимиз мумкин. Овулимида 425 ёш истиқомат килилади. Уларнинг 134 нафариши 18-30 ёшлилар ташкил этиди.

Ёшларнинг 24 нафари давлат секторида ишлайди. Айни пайдада банддиги таъминланмаган 47 ёшларнинг 16 нафарига ер ажратилид. Ҳоқимлик балансидаги бўш турган 15 гектар ер бўлиб берилгач, уларнинг томорка хўжалигини йўлга кўйишши кўмаклашилди. Бу ерларга кункун экилди. Кунжутнинг бозори чаққон, анча ҳаридориги. Бир килограмни ўртacha 30 минг сўмдан сотилади. Мехнати машақат талаб этишига карамай, ёшларни астойдил меҳнат қилимокда. Улар бу ердан 1,5 тоннагача маҳсулот олишига маддияларни киради.

Худудимизда максаддиз юрган ёшларнинг ўзи йўқ. Мавсумий ишлар билан банддиги, оиласи корига яратни ўйлайди. Чунки Президентимиз биз — ёшларга катта руҳ бермоқда. Ҳаракат қилсан, шароит ва етарли имконият бор, бис шулардан фойдалансак булгани. Мехнатдан қочмаймиз, имкониятлардан самарали фойдаланиб, ўз устимизда ишлаймиз. Мақсадимиз, ота-онамиз корига яратни, мамлакатимиз тараққиётига мунносиб хисса кўшиш.

**Гулзебо АЙНЕДОВА,
“Шуманай экотекс”
корхонаси ишчиси:**

— Беш йил ичада ҳаётимиз тубдан ўтариб кетди. Ҳудуддаги энг ийрик корхоналардан бўлган “Шуманай экотекс” 2020 йилда ишга тушиди. Корхона на 7 минг тоннадан зиёд, ил-калава тайёрлаш кувватига эга. Бу ерда менга ўшшаган 500 дан ортиқ йигит-қиз ишчи билан таъминлашади.

Онгинаи айтсан, шу пайтагача, айниқса, аёллар учун ҳудуддаги энг катта муаммо ишислик эди. Кўпчилик хотин-қизларнинг умри далада ўтарили. Мазкур корхона ахоли, айниқса, хотин-қизларни доимий иш билан таъминлашади мухим роль ўйнайди.

Таъкидлаш керакки, қисқа вақт ичада туманинг жада катта ўтаришларга ўз бурди. Ҳусусан, бу ерда катта-катта завод, фабрикалар, иссиқоналар, мактаб, бояч, шифохона ва катор маший хизмат кўрсатиш binolari курилди ва фаoliyati bilan.

Шунингдек, туманингизда истироҳат boglari foydalaniшiga topshirilgani айни кунлашарни кўрсатишни ўтариб кетди. Ҳар кунлашарни кўрсатишни ўтариб кетди.

Энг асосийи, ўз юртимда, оиласи багрида ишлапман. Бу ерда барча шарт-шароитлар яратилган. Келиб-кетиши учун транспорт ажратилиган. Маошларимиз ўз қўтида бериляти. Тушлик текин.

Юртим тараққиётига ўз хиссамини кўшаётганимдан хурсандман.

Жумабой ТУРИНИЁЗОВ,
мехнат фахрийи:

— 90-йилларда бизнинг Белтөв овулими, элизим кўп оғир синовларни, қийинчиликларни бошдан кечириди. Оғир кунлар чарчатган овланишларимиз, эл-улус, яқин қариндошларимиз, кўни-кўнишларимиз овлани тарк эта бошлади. Уларни кузатиш — жуда оғир түййу. Буни бошидан ўтказмаган одам тушуниши кийин. Одам яшамагандан сўнг қаровсиз жойлар кўйлади, колгандарда ҳам яхши яшашга, интилишга ҳафса сусайб борди. Бирок ич-ичимизда қаҷон-дир яхши кунлар келишига ишонч бор эди. Овулимида янги ҳаёт бошланишига интиқ яшадик. “Ҳали бу ерларда қайтадан ҳаёт қайнайди, ҳали овланишларни обод бўлиб кетади”, деган умид бизга оғизлишига шубҳам йўқ.

Мана, Ҳудога шукр, ўша кунлар келди. Бугун кутаринки кайфиятдамиш, баҳтимиз. Чунки телевизорда кўриб, ҳавас киладиган одамлар ҳаёт бигина ҳам этиб кетади. Қаранг, бизнинг овулда ҳам ёшлар учун футбол майдони, болалар ўйин майдончалари кўрилди. Замонавий тилда бочга қад кўтарили. Бизнинг ёшлигимиз бошқаларга ҳавас билан, яхши кунлар келишига интиқ бўлиб ўтиб кетди. Биз учун шароит яратиш ҳеч кимнинг ҳаёлига келмади. Ҳамма нарса ўз ҳолиша эди. Энди бизниси каби энг чекка ҳудудлар, овланишлар келишига, катта ўтаришлар кириб келди.

Бунинг учун овланишларни номидан Президентимизга миннатдорлик билдираман.

Бизнинг ёшлигимизда унб-усайётган ёшлар бугунги имкониятлардан тўлиқ фойдаланиб, элу юртимизга, мамлакатимизга нафси тегадиган инсонлар бўлиб кетади.

“Сўнгги беш йилда амалга оширилган мамлакатда Янги Ҳабекистонни куриш учун зарур бўлган сиёсий, хукукий, ижтимоий-иқтисодий, илмий ва маърифий асослар яратилди”, — дейилади БМТ ҳужжатида.

Унда, шунингдек, 2022-2026 йилларга мўлжалланган Янги Ҳабекистоннинг Тараққиёт стратегияси ва “Ин

ИННОВАЦИЯ

Бекмурод ҲАЙДАРОВ,
Лалмикор дехқончилик
иљмий-тадқиқот институти
директори

Бугун дунёдаги ривожланган мамлакатлар ўз олдига нафакат маҳсулот ишлаб чиқариши кўпайтириш ва уларни бозорга олиб чиқиши, балки чуку билим ва иљмий ютуқларга асосланган инновацион иқтисодиётга ўтиш вазифасини ҳам қўймоқда. Яъни ўз иқтисодиётини мавжуд табиий ресурсларни сарфлаш эвазига эмас, инновацион маҳсулотлар яратиш, ўзлаштириш ва илгор технологияларни ишлаб чиқаришга жорий килиш орқали ривожлантириш тараққиётининг асосий омилига айланмоқда.

Президентимизнинг 2021 йил 1 апредаги "Иљмий ва инновацион фаолиятни ривожлантириш бўйича давлат бошқарувчи тизимини такомиллаштириш тўғрисида" ги фармони, Вазирлар Мажмасининг 2021 йил 27 августдаги "Иљмий ва инновацион фаолиятни бошқарши тизимини ташкил этиш чора-тадбирига тўғрисида" ги ҳарори соҳада давлат бошқарувчи механизмларни токомиллаштириш, иљмий фангилия оид дастурларни шакллантириша шаффофиликни ошириш ҳамда иқтисодий тармоқлари ва худудларда иљм-фан ютуқлари, инновацион технологияларни жорий этиш ишларини жадаллаштириш позиммилги кўрсатмоқда.

Юқорида кептирилган хужжатлардаги вазифаларни бажариш учун Лалмикор дехқончилик иљмий-тадқиқот институти ва Инновацион ривожланиши вазирлиги Жиззах вилояти худуди, бошқармаси кенг қарори иљмий-амалий ҳамкорликни йўған.

Институтда хозирги кунда 1 та амалий, 1 та инновацион ва 2 та тикоратлаштириш ҳамда ёш олимларимиз томонидан 6 та лоиха устида иш олиб борилтила. Шунингдек, дўстлик инновацион тумани тупроқ иклим шароитига мос лойиҳалар вилоят ҳўқимлигининг "Баҳорги форум" танловида иштирок этмоқда.

Ўзаро ва ҳалқаро ҳамкорлик

Фан ва ишлаб чиқариш интеграцияси ни узвий боғлаш мақсадида 2021 йилда институт олимлари Жиззах вилоятининг галла етишириуни фермер хўжаликлари ва агрокластер ўтасида шартнома имзоланган. Шу асосда галла парвариши бўйича бажарилаетган агротехник тадбирлар мониторинг қилинган. Тегишли иљмий-амалий тавсиялар ишлаб чиқиляти ва ўзаро таҳкиба алмасиб келинапти.

ИЛМ-ФАНГА АСОСЛАНГАН ЛОЙИХАЛАР

Ишлов бермасдан экиш
технологияси ва янги навлар

Институтда "Лалмикор майдонларда бошоқли дон, дуккаки дон экинларни алмашлаб экиш тизимидан тупроқка ишлов бермасдан экиш (No till) технологиясини ишлаб чиқиши" амалий лойиҳаси доирасида тупроқни сув ва шамол эрониясидан химоя килиш, унумдорлигини ошириш, ресурслардан самарали фойдаланиш орқали галла ва бошқа экинлар хосилдорлигини 20-30 фоиз ошириш мақсадро профессор-юқитувчilar ва таянч докторантлардан иборат иљмий жамоа тадқиқот ишларини давом эттироқмода.

Инновацион лойиҳа доирасида арланинг Лалмикор дехқончилик иљмий-тадқиқот институтida яратилган "Адир", комшоқ будйонинг "Истиқlop-6", каттик будйонинг "Екую-2014", нутхатнинг "Ифтихор" ва маҳсаннинг "Жиззах-1" навларининг бошланғич ургучилигини ташкил этиш ва фермер хўжаликларига жорий этиш максад қилинган. Тадқиқот натижаларидан асосида биринчи ишлаб чиқаришга чекланган жамияти билан иљмий ҳамкорликда ноанжанавий мойли экинлар бўйича синовлар ўтказилди.

Россиянинг Краснодар ўлқасидаги В. Пуставой номидаги мойли экинлар иљмий-тадқиқот инститuti ва "Юг Русь" маъсулчалиги чекланган жамияти билан иљмий ҳамкорликда ноанжанавий мойли экинлар бўйича синовлар ўтказилди.

Институтда 2021 йилда юмшоқ будйонинг "Сангзар-40" нави Самарқанд вилоятида, арланинг "Мезон" нави республика бўйича, "Обйкор" нави Қашқадарё, Сурхондарё, Бuxoro вилоятларида, "Шароф-100" ва "Муштарак" навлари Самарқанд ва Жиззах вилоятларида, буджади бўйядар чатишган "Дўстлик-4" нави Қашқадарё, Жиззах ва Самарқанд вилоятларинг лалмикор майдонларida ишлаб чиқиши ўтказилди. Жиззах вилоятларидан буджади бўйича синовлар ўтказилди.

Юмшоқ будйонинг "Семур" нави Тошкент, Жиззах, Қашқадарё, Фарғона ва Самарқанд вилоятлари, "Қўйчоқсув" нави Қашқадарё, Сурхондарё, Бuxoro вилоятларида, "Шароф-100" ва "Муштарак" навлари Самарқанд ва Жиззах вилоятларида, буджади бўйядар чатишган "Дўстлик-4" нави Қашқадарё, Жиззах ва Самарқанд вилоятларидан буджади бўйича синовлар ўтказилди.

Мамлакатимиз инновациялар соҳидаги глобал рейтингдаги ишлор 50 та давлат рўйхатига киритишга қаратилган стратегик дастур тасдиқланган бўлиб, бу борада ишимий лойиҳаларни молиялаштиришининг янги механизмлари жорий этилди, илем-фан соҳасида юқори маълакали кадрларни моддий рабботлантириш учун кўшимча шарт-шароитлар яратилиди. Бундай саъд-ҳарракатлар миллӣ илем-фан ва инновация тизимини юртимиз ижтимоий-иқтисодий тараққиётидаги нуғузини оширишда пойдевор бўлиб хизмат қилиди.

